

Mluvnice/Zvuková stránka jazyka/Fonetika, fonologie

1

- a) Pokuste se text přečíst se správnou artikulací, dodržujte délky samohlásek, rytmus, ráz a intonaci. Správným přednesem se pokuste zdůraznit obsahovou stránku textů.

Chlap, děd, vnuk, pes a hrob

Žil kdes chlap.

Dá se říct též muž či kmán, jak kdo chce. Já ho zvu chlap.

Nu a on krad, ten chlap. Krad, co moh a kde moh. Zvlášť když měl hlad.

Byl den jak květ, pták pěl, klas zrál, a nad vším jas.

Jen hvozd se tměl, tam kde spal chlap.

Spal den a noc, neb pil jak Dán. Když jím třás chlad, vstal a chtěl jít dál, leč měl hlad.

Jed by. A pil! Spíš pil, jen mít zač!

Měl ret jak troud.

Vždyť se dá jít na lup, i když je den. Tak šel.

Jde, až zří plot, a na něm čte: Je tu zlý pes!

„Zlý pes... a to se mám bát? To snad ne!“ a just tam šel krást.

Leč pes tam byl. A zlý! A jak! Jak ďas!

Jen se chlap vkrad, už tu byl pes a vyl. Pán sic spal, leč pes vyl a řval čím dál tím víc, až pán vstal a vzal si zbraň.

„Vem si ho! Drž ho! Jen mu dej!“

Křik, sběh a ryk, chlap chce pryč, je tu však pes i pán, je to už kmet, a řve: „Já ti dám krást!“

A kmet se rve jak kdys, když byl mlád.

- b) Co je základním principem výstavby tohoto textu?
c) Víte, kdo autorem textu a ze které knihy je tento úryvek?

Mluvnice/Zvuková stránka jazyka/Fonetika, fonologie

2

- a) Pokuste se text přečíst se správnou artikulací, dodržujte délky samohlásek, rytmus, rás a intonaci. Správným přednesem se pokuste zdůraznit obsahovou stránku textů.

Píseň podzimní

*Sám sklon a ston,
svých viol tón
podzim roní,
a duši mou
rve touhou mdlou,
monotónní.*

*Skláním se níž
a blednu, když
chvíle zazní.
Vzpomenuv dnů,
propadlých snu,
pláču v bázni.*

*A odcházím
ve vichru zim,
který svistem
žene mne z chvíl,
jako bych byl
suchým listem.*

Přeložil V. Holan

Z knihy Paula Verlaina Saturnské básně

Podzimní píseň

*Ó podzime,
tak dlouze tvé
housle lkají,
mou duši tou
hrou unylou
utýrají.*

*Dýchají tíž,
zesinám, když
orloj slyším,
vše je to tam,
ten žal, co mám,
neutiším.*

*I odcházím
povětrím zlým,
jehož svistem
jsem hnán sem tam,
jak bych byl sám
suchým listem.*

Přeložil F. Hrubín

- b) Pojmenujte zvukový prostředek využitý v obou překladech této básně.
c) Vyjádřete náladu básně, jakými prostředky ji autor i oba překladatelé docilují?
d) Porovnejte oba překlady, který je podle vás umělecky působivější?